

Slovo k povzbuzení na středu 22 dubna 2020...
Biblická čtení: Sk 5,17-26; Ž 34; Jan 3,16-21

Milé sestry, milí bratři,

v evangelijních úryvcích od pondělka čteme verš po verši z první z velkých řečí Pána Ježíše podle Janova sepsání, z podivuhodného nočního rozhovoru s farizejem Nikodémem. Stojí za to tuto řeč číst jako celek i se zastavovat nad každým jednotlivým veršem (jak tomu je ostatně u všech Ježíšových slov, u Božího slova vždy). A tak podobně jako včera, se i dnes zkusme zastavit právě nad jedním jediným veršem. Ani dnes to, doufejme, nebude žádné neblahé vytrhávání jedné věty z kontextu celku. Nejen proto, že právě i každý jednotlivý verš Božího slova je inspirovaný („vdechnutý“) Bohem, ale v tom dnešním – ve slovech „tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný“ – je navíc shrnuto vlastně celé evangelium, celá radostná zvěst. Ne nadarmo právě tato věta – šestnáctý verš třetí kapitoly – odnepaměti fascinoval a stále fascinuje všechny čtenáře Janova evangelia.

Co tedy se můžeme pokusit v našem verši číst?

Určitě to, že důvodem seslání Syna, Kristova příchodu na zem je, že Bůh „tak miloval svět“, Boží láska ke světu. Bůh nemůže nemilovat, protože sám v sobě je láskou (*agapé*). „Bůh je láska“ (*theos agapé estin*) zní tak často v Novém zákoně, zejména v Janových listech. Je láskou, protože je Trojicí, v níž se Boží osoby navzájem milují (z toho důvodu také musí být tři, aby jejich vzájemná láska byla dokonalá a byla Boží). Proto i veškeré činění Boha navenek je zase jedinečnou láskou, protože u Boha – narozdíl od stvořených jsoucn – není ve skutečnosti rozdíl mezi jeho bytím a činěním. Proto také projev Boží lásky můžeme hledat a nacházet ve všem, co je (Bohem stvořeno), v plnosti pak v jeho jednorozeném Synu (z Otce zrozeném).

„Svět“ (*kosmos*) je všechno, co z Boží lásky vyšlo, celý stvořený (a lidmi obývaný) svět. Bůh miluje to, co z lásky stvořil, Bůh nemůže nemilovat celý svět. V janovské teologii navíc tímto „světem“ je myšlena především ta jeho část, která se odvrátila od Boha a spěje ze svého rozhodnutí – z rozhodnutí člověka – k ztracení, a tudíž na ní také spočívá Boží láskyplný hněv (jak čteme o několik veršů dál). I tuto, nebo možná právě tuto část světa Bůh zvláště miluje a právě především a nejprve do ní posílá svého „jedorozeného Syna“ (*ho hyios ho monogenés*), aby ji přivedl ke spáse.

Kdo v to „uvěří“, „nezahyne“, bude spasen, zachráněn před ztracením, zahynutím navěky. Víra – zejména v janovské teologii – není ale jen uznáním pravdy, dokonce ani jen uznáním pravdy Boží, pravdy, že Ježíš je Boží syn (takto věří i ďábel, a přesto se celý třese strachem). Víra znamená vždy celoživotní postoj, přilnutí k Boží pravdě, uchvácení Kristem, rozeběhnutí se za ním, na základě našeho rozhodnutí. Rozhodnutí, jež otevírá lidské srdce pro Kristovu milost a vede k životu z této milosti, ke snaze o život podle Krista a s Kristem, o život ve světle, a tak umožňuje Kristu v člověku tajemně „zůstat“, tajemně přebývat, jak pak tolikrát čteme v Prvním listě Janově. To pak vede k životu věčnému, je již jeho závdavkem, tajemným začátkem.

„Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný“ V jedné větě je tak shrnuto takřka vše: Boží podstata jakožto Boží trojiční láska, laskavost veškerého Božího činění navenek, vtělení Syna z lásky, z lásky k hříšníkům, vtělení Boží lásky vrcholící na kříži, vtělení do milovaného světa, zvláště jeho porušené části, a konečně pozvání ke skutečné víře v tuto radostnou zvěst (*euangelion*), k víře vedoucí k životu věčnému.

Náš verš tak patří určitě k těm několika, jež bychom měli umět nazpaměť. Měli bychom ho mít hluboko vstípený do své mysli a svého srdce. Aby se stal naším nejjednodušším vyznáním křesťanské víry, kterým si mnohokrát za den můžeme připomenout, oč v křesťanství jde: o

Boží lásku, o Pána Ježíše, o naši víru v něj. Těchto několik slov, kdykoli se nám vybaví, se může také stát oním „mečem Božího slova“, který nás ochrání ve chvílích ohrožení naší víry, ve chvílích pokušení se od Krista odvrátit, vrátit se do tmy. Jestliže víra v Syna, přilnutí k Synu vtělenému, ukřížovanému a vzkříšenému vede k záchraně a k životu věčnému, pak už nic, nesejdeme-li sami zpět do tmy, nás nemůže odsoudit. Protože nic nemůže být větší než láska Boží, která se stala člověkem.

K víře nutně patří i náš život, snaha o život korespondující s tím, k čemu a hlavně ke komu jsme přilnuli, o život v přátelství s Ježíšem a podle jeho vzoru, snaha o skutečné „následování Krista“.

Kéž by se proto naše věta stala i naším životním programem: Jestliže u Boha není rozdíl mezi jeho bytím a činěním, je láskou a jedná vždy jako láska a jestliže Kristus je vtělenou láskou a Duch svatý její silou, jejím ohněm a vanutím, pak i v nás by mělo být stále méně rozdílů mezi naší vírou a naším životem...